

Kortfattade lösningar
Linjär algebra II, MMG400
30 oktober, 2014

1. (a) Sant.

Det är lätt att se att $\langle x, y \rangle$ uppfyller skalärproduktsaxiomen.

- (b) Sant.

Om $T^* = T$ gäller $TT^* = T^2 = T^*T$.

- (c) Falskt.

A har egenvärdena 1 (dubbelt) och 2. $(A - I)^2 \mathbf{u} = (0, 0, 1) \neq \mathbf{0}$ så $\mathbf{u} = (1, 0, 1)$ är inte en generaliserad egenvektor till egenvärdet 1. Dessutom gäller $(A - 2I)\mathbf{u} = (-1, 0, 0) \neq \mathbf{0}$ så $\mathbf{u}$ är inte heller en (generaliserad) egenvektor till egenvärdet 1.

- (d) Sant.

Om $T\mathbf{u} = \lambda\mathbf{u}$ så gäller $\mathbf{u} = T^{-1}T\mathbf{u} = \lambda T^{-1}\mathbf{u}$ eller $T^{-1}\mathbf{u} = \frac{1}{\lambda}\mathbf{u}$. Observera att $\lambda \neq 0$ om T är inverterbar.

- (e) Falskt.

Motexempel. Låt $[T]_S = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$. T har bara det dubbla egenvärdet 0 och egenvektorerna är multiplar av $(1, 0)$.

$[T^*]_S = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$. T^* har också bara det dubbla egenvärdet 0 och egenvektorerna är multiplar av $(0, 1)$.

2. (a) Vi har $p_T(\lambda) = \lambda^2 + 4$. Så egenvärdena är $\pm 2i$. Egenvektorn till $\lambda = 2i$ fås ur $[T - 2iI]_S = \begin{pmatrix} -2i & -2i \\ -2i & -2i \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$. Så $\mathbf{e}_1 = (1, -1)$ är en egenvektor till egenvärdet $2i$.

För egenvärdet $\lambda = -2i$ får vi $[T + 2iI]_S = \begin{pmatrix} 2i & -2i \\ -2i & 2i \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$. Så $\mathbf{e}_2 = (1, 1)$ är en egenvektor till egenvärdet $-2i$. Alltså är $\mathbf{e}_1, \mathbf{e}_2$ en bas B av egenvektorer.

- (b) Enligt (a) gäller att $[T]_B = \begin{pmatrix} 2i & 0 \\ 0 & -2i \end{pmatrix}$. Så om vi sätter $[K]_B =$

$\begin{pmatrix} 1+i & 0 \\ 0 & 1-i \end{pmatrix}$ gäller $[K^2]_B = \begin{pmatrix} (1+i)^2 & 0 \\ 0 & (1-i)^2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2i & 0 \\ 0 & -2i \end{pmatrix} = [T]_B$. Så K är en kvadratrot till T .

3. Låt $B = \begin{pmatrix} 3 & 5 \\ 5 & 3 \end{pmatrix}$. B har egenvärdena 8 och -2 med egenvektorer $\mathbf{e}_1 = (1, 1)$ respektive $\mathbf{e}_2 = (1, -1)$. A har samma egenvektorer som B men eftersom $A = -\frac{1}{2}B$ skall egenvärdena till B multipliceras med $-\frac{1}{2}$. Alltså gäller $A\mathbf{e}_1 = -4\mathbf{e}_1$ och $A\mathbf{e}_2 = \mathbf{e}_2$.

Vi ansätter $\mathbf{x}(t) = a(t)\mathbf{e}_1 + b(t)\mathbf{e}_2$. Då gäller

$$\begin{aligned}\mathbf{x}'(t) &= a'(t)\mathbf{e}_1 + b'(t)\mathbf{e}_2 \\ \mathbf{x}''(t) &= a''(t)\mathbf{e}_1 + b''(t)\mathbf{e}_2 \\ A\mathbf{x}(t) &= -4a(t)\mathbf{e}_1 + b(t)\mathbf{e}_2,\end{aligned}$$

så $\mathbf{x}'' = A\mathbf{x}$ ger $a'' = -4a$ och $b'' = b$.

Eftersom $\mathbf{x}(0) = (2, 0) = \mathbf{e}_1 + \mathbf{e}_2$ och $\mathbf{x}'(0) = (0, 2) = \mathbf{e}_1 - \mathbf{e}_2$ ger begynnelsevilkoren att $a(0) = 1$, $b(0) = 1$, och $a'(0) = 1$ och $b'(0) = -1$.

Så det gäller att lösa

$$I. \begin{cases} a''(t) = -4a(t) \\ a(0) = 1, a'(0) = 1 \end{cases} \quad \text{och} \quad II. \begin{cases} b''(t) = b(t) \\ b(0) = 1, b'(0) = -1 \end{cases}.$$

I. Vi får $a(t) = A \sin 2t + B \cos 2t$, $a'(t) = 2A \cos 2t - 2B \sin 2t$. Begynnelsevilkoren ger $B = a(0) = 1$ och $2A = a'(0) = 1$. Så $a(t) = \frac{1}{2} \sin 2t + \cos 2t$.

II. Nu får vi $b(t) = Ce^t + De^{-t}$, $b'(t) = Ce^t - De^{-t}$. Begynnelsevilkoren ger $C + D = b(0) = 1$ och $C - D = b'(0) = -1$. Så $C = 0$, $D = 1$ och alltså är $b(t) = e^{-t}$.

Så lösningen blir $\mathbf{x}(t) = (\frac{1}{2} \sin 2t + \cos 2t)(1, 1) + e^{-t}(1, -1)$ eller

$$\begin{cases} x_1(t) = \frac{1}{2} \sin 2t + \cos 2t + e^{-t} \\ x_2(t) = \frac{1}{2} \sin 2t + \cos 2t - e^{-t} \end{cases}.$$

4. (a) Vi har $[T]_S = [I]_{SF}[T]_S[I]_{FS}$. Nu är $[I]_{SF} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \end{pmatrix}$ och

$$(\text{enligt Räknehjälpen}) \quad [I]_{FS} = [I]_{SF}^{-1} = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 \\ 1 & -1 & 1 \\ -1 & 1 & 1 \end{pmatrix}.$$

$$\text{Matrismultiplikation ger } [T]_S = [I]_{SF}[T]_S[I]_{FS} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \\ -2 & 1 & 1 \end{pmatrix}.$$

(b) Eftersom S är en ortonormerad bas är

$$[T^*]_S = [T]_S^* = [T]_S^T = \begin{pmatrix} 0 & 0 & -2 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & -1 & 1 \end{pmatrix}.$$

5. Vi ser att A har det dubbla egenvärdet 2. Vi skriver $A = 2I + (A - 2I) = A + N$ där $N = \begin{pmatrix} -2 & 1 \\ -4 & 2 \end{pmatrix}$. Vi observerar att $N^2 = O$.

Lösningen ges av $\mathbf{x}(t) = e^{tA}\mathbf{x}(0)$. Nu gäller $e^{tA} = e^{2t}e^{tN} = e^{2t}(I + tN)$. Nu är $N\mathbf{x}_0 = \mathbf{0}$, och vi får $\mathbf{x}(t) = e^{tA}\mathbf{x}(0) = e^{2t}\mathbf{x}(0)$ dvs.

$$\begin{cases} \mathbf{x}_1(t) = e^{2t} \\ \mathbf{x}_2(t) = 2e^{2t} \end{cases}.$$

6. (a) Se kurslitteraturen.

(b) T.ex. $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}$. Då är $p(\lambda) = \lambda^2 + 1$. $p(\lambda)$ saknar reellt egenvärde och alltså (reell) egenvektor.

(c) Se kurslitteraturen.